

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KOMENSKÉHO
KATEDRA PSYCHOLÓGIE
RECENZENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Autor: PhDr. Barbora Mesárošová, CSc.

Téma: Vplyv médií na vývin psychiky detí a dospelých

Recenzent: prof. PhDr. Pavel Horňák, CSc.,

<i>Hodnotený aspekt</i>	<i>Hodnotenie</i>
<i>Aktuálnosť zvolenej témy</i>	<p>Tému, ktorú si Dr. Mesárošová zvolila možno hodnotiť ako výsostne aktuálnu, napriek tomu, že ide o publikáciu z roku 20015. Sú to práve médiá, o ktorých nezávislosti, resp. objektivite často môžeme pochybovať. Stávajú sa pravidelne nástrojom manipulácie a ochranou v týchto situáciách môžu byť dozaista práce takéhoto charakteru. O moci médií síce už bolo napísané množstvo štúdií, no v kontexte s cieľovou skupinou detí a dospelých je aktuálny pohľad nesmierne potrebný. Podobný negatívny vplyv má na vymedzenú cieľovú skupinu aj bulvár. Na základe uvedeného možno prácu jednoznačne privítať. Uhol pohľadu autorky podložený jej vedomosťami, ale aj skúsenosťami, odкрýva viaceré neznáme nielen pre prax psychológie, pedagogiky, či žurnalistiky. Nadväzuje na práce citovaných autorov a myslím, že úspešne.</p>
<i>Zvolené metódy spracovania</i>	<p>Vzhľadom na vymedzený cieľ sú metódy, ktoré použila autorka v zásade adekvátne, schopné priniesť inzerované poznatky a v ich sumáre i užitočné výsledky. V primárnom výskume využila aj obsahovú analýzu, kvantitatívnu exploratívnu metódu interview, ale aj pozorovanie, mediálny diskurz... Sekundárnou analýzou</p>

	<p>poznatkov, resp. výsledkov práce citovaných odborníkov i i svojho primárneho výskumu priniesla vo všetkých troch častiach práce množstvo cenných poznatkov. To jej dáva relevantný základ aj pre jej čiastkovú, či záverečnú autorskú syntézu.</p> <p>Niektoré časti práce nemajú klasickú koncepciu vedeckej práce, na prvý pohľad tu chýbajú výskumné otázky a potom ich verifikácia, resp. v závere vyššia miera uzáverov, t. j. syntézy získaných poznatkov a námetov pre prax. Tie však pozorný čitateľ nájde v samotnom texte práce, v názoroch i v čiastkových uzáveroch autorky. V závere vlastne konštatuje skutočnosti, ktoré sú vo vedeckých prácach logickou súčasťou skôr úvodu práce.</p>
<p><i>Dosiahnuté výsledky a splnenie cieľa</i></p>	<p>Pozitívne hodnotím už samotnú teoretickú časť práce. Autorka tu vychádzala z aktuálnych a kvalitných zdrojov. Komparatívna analýza výskumov množstva odborníkov jej umožnila vytvoriť nielen vlastné uzávery, ale aj nové teoretické konštrukcie, ktoré majú hodnotu i potenciú pomáhať v uvedenej oblasti. Som presvedčený, že v práci interpretované skutočnosti sú kvalitné a užitočné, takže pani doktorka svoj cieľ jednoznačne splnila.</p>
<p><i>Prínos pre rozvoj teórie a praxe</i></p>	<p>Ako som už uviedol, myslím, že práca obsahuje množstvo cenných informácií už v teoretickej časti práce. Svoju prácu odporúča pani doktorka predovšetkým odborníkom na vývin detí, programovým tvorcom a prevádzkovateľom médií, pedagógom, vychovávateľom a rodičom, ako aj študentom vysokých škôl, predovšetkým v odboroch psychológia, mediálna a marketingová komunikácia, pedagogika a sociológia. Myslím, že je užitočná pre všetky zvolené cieľové skupiny a samozrejme aj nám, vedecko-pedagogickým pracovníkom, či učiteľom na viacerých stupňoch škôl.</p> <p>Prínosom zverejnených informácií je teda množstvo cenných postrehov, syntéz i uzáverov, ktoré majú význam i cenu pri výchove našej budúcej generácie.</p>

Štruktúra a formálna úprava práce

Práca má logickú štruktúru, po sympatickom predhovore čitateľa uvedie do nej funkčný úvod. Habilitačná práca pozostáva z troch základných častí. Kým v prvej pani doktorka približuje poznatky novej mediálnej teórie o účinkoch médií na percepciu detských divákov, v druhej sa jej pozornosť zameriava na mediálne násilie a ďalšie negatívne faktory pôsobenia na vymedzenú cieľovú skupinu prostredníctvom médií. Otázkou je azda prečo sa v názve publikácie neocitol aj faktor násilia, ktorému je venovaná nielen celá druhá časť práce. Tretia, posledná časť publikácie je tiež užitočnou časťou jej práce. Prostredníctvom výsledkov viacerých, aj jej vlastných výskumov, totiž dokumentuje pozitívne i negatívne vplyvy pôsobenia médií na detského diváka, čo môže pedagóg využiť priamo vo svojej, primárne pedagogickej praxi. Množstvo výsledkov výskumu, ktorými autorka potvrdzuje svoje myšlienky, či názory však nachádzame aj v predošlých častiach práce.

Vzhľadom na tému a výber autorov, ktorých tu cituje predostiera cenný „dôkazový materiál“ svojich tvrdení. Záver práce mohol byť viac akousi „kráľovskou syntézou“ hlavných myšlienok práce, keďže tu konštatuje aj skutočnosti, ktoré patria skôr do jej úvodu. Táto syntéza však v práci neabsentuje, je logickým záverom jednotlivých kapitol.

Pokiaľ ide o formálnu stránku práce, tak doktorandka výrazne prekročila požadovaný rozsah a jej štýl, resp. jazyková stránka práce je tiež na dobrej úrovni, až na niektoré drobné nezrovnalosti: nie celkom logické členenie, keď jedna kapitola má len jednu podkapitolu..., z grafického hľadiska by podkapitola 4.5 nemusela začínať len samotným názvom na s. 107, či podobne na stranách: 186, 188, 189, 232, 282 a 283...

V práci nájdeme aj občasné čiastkové prekrývanie sa problematiky v jednotlivých kapitolách, napr. násilie v prvej i druhej kapitole..., resp. pri negatívnych javoch v animovaných filmoch. Zaujímavé je aj zaradenie filmovej postavy medzi mená hereckých

	<p>predstavitel'ov, patrí k nim napr. Jackie Chan, Steven Segal, James Bond, niekoľko neopravených preklepov (napr. s. 147 – starch), či nesprávne užitie výrazu pre označenie reklamnej činnosti, reklamovaných potravín..., reklamovanie..., či ťažkopádne výrazy – napr. skúmateľnosť, odkomunikovanej ...).</p> <p>Uvedené obsahové pripomienky sú však skutočne formálneho charakteru a týkali by sa skôr „klasickej stavby“ habilitačnej práce. V prípade vydananej publikácie, ktorú posudzujeme ako prácu habilitačnú je to v poriadku.</p>
<p><i>Otázky do diskusie</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Považuje autorka neuromarketing za vážnu hrozbu pozitívneho vývinu detského recipienta? 2. U mladšej generácie sa po období adolescencie prejavuje dosť výrazný odklon od sledovania TV, chodia skôr do kina, resp. si filmy sťahujú a predovšetkým trávajú čas na sociálnych sieťach. Je tento odklon pozitívny? 3. Vie autorka uviesť aj pozitívny vplyv reklamy na detského diváka, alebo je zanedbateľný?

Vyjadrenie pre udelenie akademickej hodnosti docent

Predložená práca spĺňa (čiastkové uvedené pripomienky sú skôr formálneho charakteru) nároky požadované od habilitačnej práce. Je nielen cenná, užitočná, napísaná inteligentným štýlom, ale aj nadmieru zaujímavá a schopná pomôcť tým, ktorí to naozaj potrebujú...

Preto PhDr. Barbore Mesárošovej, PhD. navrhujem po úspešnej obhajobe udeliť vedecko-pedagogický titul docent v odbore psychológia.

Súhlasím s udelením titulu docent.

Bratislava dňa 12.09. 2017

Prof. PhDr. Pavel Horňák, CSc.,
oponent práce